

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Голови Правління ГО «Лінія згоди»

від «10» липня 2026 р. № 3/07-26

ПОЛІТИКА ЗАХИСТУ ДИТИНИ

(CHILD SAFEGUARDING POLICY)

ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ЛІНІЯ ЗГОДИ»

(код ЄДРПОУ 39480178)

1. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

1.1. Громадська організація «Лінія згоди» (надалі — Організація) працює з дітьми та для дітей: надає психосоціальну підтримку дітям і сім'ям, навчає фахівців, які працюють з дітьми, та створює методичні матеріали для дітей. Організація визнає, що кожна дитина має право на захист від усіх форм насильства, жорстокого поводження, експлуатації та занедбання, і бере на себе зобов'язання забезпечити, щоб її діяльність, персонал, волонтери, партнери та продукти не завдавали дітям шкоди.

1.2. Найкращі інтереси дитини є першочерговим міркуванням у всіх діях Організації, що стосуються дітей. Це зобов'язання ґрунтується на Конвенції ООН про права дитини, Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (Лансаротська конвенція), Законі України «Про охорону дитинства», Законі України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», постанові Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах» та іншому чинному законодавстві України.

1.3. Організація застосовує підхід нульової толерантності до будь-якої шкоди дитині з боку осіб, пов'язаних з Організацією. Порушення цієї Політики має наслідком дисциплінарні заходи аж до припинення трудових/договірних відносин та, у випадках, передбачених законом, повідомлення правоохоронних органів.

1.4. Ця Політика діє у комплексі з Політикою Організації з протидії та запобігання дискримінації, насильству, сексуальній експлуатації та нарузі (PSEA), Етичним кодексом, Кодексом поведінки, Кадровою політикою (розділ «Безпечний найм»), Політикою обробки персональних даних та Політикою залучення волонтерів.

2. СФЕРА ДІЇ

2.1. Політика поширюється на всіх працівників, членів Організації, волонтерів, стажерів, залучених експертів, тренерів, виконавців та підрядників Організації (надалі — представники Організації), а також на представників партнерських організацій під час спільних заходів Організації.

2.2. Політика застосовується до всіх видів діяльності Організації, у яких беруть участь діти або які можуть вплинути на дітей: очні та онлайн-заходи, тренінги, групові та індивідуальні заняття, дослідження, збір і використання фото- та відеоматеріалів, розробка й розповсюдження матеріалів для дітей, комунікації в соціальних мережах.

2.3. Дитиною для цілей цієї Політики є будь-яка особа віком до 18 років, незалежно від законодавства про вік згоди чи повноліття в будь-якій юрисдикції.

3. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

3.1. Захист дитини (child safeguarding) — відповідальність Організації за те, щоб її персонал, діяльність, програми та продукти не завдавали дітям шкоди та не наражали дітей на ризик кривдження, а також за те, щоб про всі занепокоєння щодо безпеки дітей повідомлялося відповідним органам.

3.2. Шкода дитині включає фізичне насильство, психологічне (емоційне) насильство, сексуальне насильство та сексуальну експлуатацію, занедбання, домашнє насильство, булінг, а також залучення дитини до найгірших форм дитячої праці. Визначення форм сексуальної експлуатації та поруги наведені в Політиці PSEA Організації.

3.3. Уповноважена особа із захисту дитини (child safeguarding focal point) — особа, призначена Головою Правління, відповідальна за прийом повідомлень, координацію реагування та впровадження цієї Політики. Функції Уповноваженої особи із захисту дитини може виконувати Уповноважена особа, призначена відповідно до Політики PSEA.

3.4. Занепокоєння щодо безпеки дитини — будь-яка інформація, спостереження чи підозра, що дитині завдано шкоди, вона перебуває під ризиком шкоди або що представник Організації порушив цю Політику, незалежно від наявності доказів.

4. ПРИНЦИПИ

- Найкращі інтереси дитини — понад усе: жодна програмна, репутаційна чи фінансова мета не виправдовує ризику для дитини.
- Не зашкодь: діяльність планується так, щоб не створювати ризиків для дітей, з обов'язковою оцінкою ризиків.
- Повідомляй завжди: кожен представник Організації зобов'язаний повідомити про занепокоєння; оцінювання достовірності не є завданням того, хто повідомляє.
- Конфіденційність: інформація про дитину та обставини поширюється лише серед тих, кому вона необхідна для захисту дитини.
- Участь дитини: думка дитини вислуховується та береться до уваги відповідно до її віку і зрілості.
- Недискримінація: захист поширюється на кожну дитину незалежно від будь-яких ознак.

5. БЕЗПЕЧНИЙ ДОБІР ПЕРСОНАЛУ ТА ЗАЛУЧЕНИХ ОСІБ

5.1. Добір осіб на ролі, що передбачають прямий контакт з дітьми, здійснюється відповідно до розділу «Безпечний найм» Кадрової політики Організації (пп. 2.12–2.17): довідка про несудимість, щонайменше дві рекомендації з обов'язковою перевіркою, питання щодо захисту дитини на співбесіді, ознайомлення з політиками під підпис до початку роботи.

5.2. Особи, які мають судимість за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості, злочини проти дітей або торгівлю людьми, до роботи з дітьми не допускаються за жодних обставин.

5.3. Кожен представник Організації, залучений до контактних ролей, до початку роботи підписує Зобов'язання щодо поведінки при роботі з дітьми (додаток 1 до цієї Політики).

6. КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПРИ РОБОТІ З ДІТЬМИ

6.1. Представники Організації при роботі з дітьми ЗОБОВ'ЯЗАНІ:

- поводитися з кожною дитиною з повагою, терпінням і гідністю;
- планувати роботу так, щоб уникати перебування наодинці з дитиною поза полем зору інших дорослих (правило «двох дорослих» або видимості: відчинені двері, прозорі приміщення, присутність колеги чи батьків);
- отримувати інформовану згоду батьків/законних представників на участь дитини в заходах Організації, а також згоду самої дитини у доступній для неї формі;

- використовувати лише ненасильницькі, недискримінаційні методи взаємодії та позитивні підходи до підтримки дисципліни;
- враховувати особливі потреби дітей (вік, інвалідність, травматичний досвід) при плануванні заходів;
- негайно повідомляти Уповноважену особу про будь-які занепокоєння щодо безпеки дитини, включно з порушеннями цієї Політики іншими представниками Організації;
- у разі необхідності фізичного контакту (безпека, перша допомога, заспокоєння за ініціативою дитини) — здійснювати його відкрито, у присутності інших, з повагою до волі дитини.

6.2. Представникам Організації при роботі з дітьми ЗАБОРОНЕНО:

- вчиняти будь-які дії, що завдають дитині фізичної чи психологічної шкоди, включно з фізичними покараннями, криком, приниженням, висміюванням, погрозами;
- вступати в будь-які дії сексуального характеру щодо дитини або в її присутності; незнання віку дитини не є виправданням;
- перебувати з дитиною наодинці в закритих приміщеннях, транспорті чи житлі поза межами запланованої діяльності без відома батьків/законних представників та Уповноваженої особи;
- підтримувати приватне листування з дитиною в месенджерах і соціальних мережах, додавати дітей-бенефіціарів у «друзі» з особистих акаунтів; комунікація здійснюється через офіційні канали Організації та/або через батьків/законних представників;
- перевозити дитину без письмової згоди батьків/законних представників, окрім невідкладних ситуацій захисту життя і здоров'я;
- дарувати дитині особисті подарунки чи гроші поза межами програмної діяльності; обіцяти дитині послуги або переваги в обмін на будь-що;
- наймати дітей для виконання робіт, що порушують законодавство про дитячу працю;
- вживати алкоголь чи інші психоактивні речовини під час заходів з дітьми або перебувати на них у стані сп'яніння;
- толерувати або залишати без реагування порушення цієї Політики іншими особами.

7. ОЦІНКА РИЗИКІВ

7.1. Перед кожним заходом за участю дітей відповідальна за захід особа проводить оцінку ризиків для безпеки дітей (фізичне середовище, укриття та евакуація, склад і чисельність дорослих, транспорт, онлайн-складова, збір даних, фото/відео) та визначає заходи з їх зменшення. Оцінка ризиків фіксується письмово у довільній формі та зберігається у проєктній документації.

7.2. З урахуванням безпекової ситуації в Харківській області обов'язковими елементами оцінки ризиків очних заходів є наявність укриття, порядок дій за сигналом тривоги та поінформованість батьків/законних представників про ці порядки.

8. ФОТО, ВІДЕО ТА КОМУНІКАЦІЇ

8.1. Фото- та відеозйомка дітей здійснюється лише за попередньою письмовою згодою батьків/законних представників та усною згодою дитини. Дитина має право відмовитися від зйомки в будь-який момент, і така відмова поважається без пояснень.

8.2. У публікаціях Організації забороняється: розкривати прізвище, адресу, заклад освіти чи інші дані, що дозволяють ідентифікувати або знайти дитину; публікувати зображення дітей у принизливих, вразливих чи сексуалізованих позах або станах; поєднувати зображення дитини з інформацією про її статус (наприклад, постраждала від насильства), що може стигматизувати дитину.

8.3. Зображення дітей зберігаються відповідно до Політики обробки персональних даних Організації; доступ до вихідних матеріалів обмежується. Згоди зберігаються разом із проєктною документацією.

9. ПОВІДОМЛЕННЯ ТА РЕАГУВАННЯ

9.1. Кожен представник Організації, якому стало відомо про занепокоєння щодо безпеки дитини, зобов'язаний повідомити про це впродовж 24 годин Уповноваженій особі із захисту дитини (усно, письмово, через анонімну онлайн-форму або за формою додатка 2). Якщо занепокоєння стосується Уповноваженої особи — повідомлення подається Голові Правління; якщо Голови Правління — будь-якому члену Комісії з розгляду скарг.

9.2. Якщо існує безпосередня загроза життю чи здоров'ю дитини, представник Організації негайно викликає екстрені служби (102 — поліція, 103 — медична допомога, 112 — служба порятунку) і лише після цього інформує Уповноважену особу.

9.3. Уповноважена особа впродовж 24 годин (у вихідні - 72 годин) з моменту отримання повідомлення: фіксує факти; оцінює безпосередні потреби дитини в безпеці та підтримці; за наявності ознак кримінального правопорушення або дитини, яка постраждала чи може постраждати від насильства, — повідомляє службу у справах дітей за місцем виявлення та/або Національну поліцію відповідно до законодавства України; узгоджує подальші кроки з Головою Правління.

9.4. Обов'язок повідомлення державних органів про дитину, яка постраждала від насильства або перебуває під загрозою, є безумовним і не залежить від згоди будь-яких осіб. Внутрішні процедури Організації не замінюють і не відтермінують таке повідомлення.

9.5. Якщо занепокоєння стосується поведінки представника Організації, застосовується процедура розгляду скарг, визначена Політикою PSEA (Комісія з розгляду скарг, відсторонення на час розгляду, захист від помсти, конфіденційність), з одночасним виконанням пунктів 9.3–9.4 цієї Політики. Найкращі інтереси та безпека дитини мають пріоритет над інтересами внутрішнього розгляду.

9.6. Дитині та її сім'ї Організація пропонує доступну підтримку (психологічну, інформаційну, перенаправлення до профільних служб) незалежно від результатів розгляду.

9.7. Зовнішні канали повідомлень: національна гаряча лінія для дітей та молоді 0 800 500 225 / 116 111; урядова гаряча лінія 15-47; служба у справах дітей за місцем перебування дитини; Національна поліція — 102. Інформація про ці канали розміщується на матеріалах заходів Організації за участю дітей.

10. КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ ТА ДАНІ

10.1. Інформація про занепокоєння, дитину та залучених осіб обробляється конфіденційно за принципом «необхідно знати» відповідно до Політики обробки персональних даних. Записи зберігаються у захищеному вигляді з обмеженим доступом (Уповноважена особа, Голова Правління, Комісія в межах розгляду).

11. НАВЧАННЯ ТА ПОІНФОРМОВАНІСТЬ

11.1. Усі представники Організації проходять ознайомлення з цією Політикою до початку роботи; особи на контактних ролях — інструктаж із захисту дитини щонайменше один раз на рік. Проходження навчання фіксується.

11.2. Діти та їхні батьки/законні представники інформуються в доступній формі про правила поведінки представників Організації та про способи повідомити про занепокоєння.

12. ПАРТНЕРИ ТА ПІДРЯДНИКИ

12.1. Договори з партнерами, підрядниками та залученими виконавцями, чия діяльність передбачає контакт з дітьми в межах проєктів Організації, включають зобов'язання дотримуватися цієї Політики або власної еквівалентної політики захисту дитини, а також право Організації розірвати договір у разі порушення.

13. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, МОНІТОРИНГ ТА ПЕРЕГЛЯД

13.1. Загальну відповідальність за впровадження Політики несе Голова Правління; поточну координацію здійснює Уповноважена особа із захисту дитини. Комісія з розгляду скарг включає підсумки за цією Політикою до щорічного звіту Загальним зборам (кількість і характер повідомлень без розкриття конфіденційних даних, вжиті заходи, рекомендації).

13.2. Політика переглядається не рідше одного разу на три роки, а також після кожного суттєвого інциденту або зміни законодавства.

Додаток 1. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЩОДО ПОВЕДІНКИ ПРИ РОБОТІ З ДІТЬМИ

Я, _____ (ПІБ),
ознайомився/лася з Політикою захисту дитини ГО «Лінія згоди» та зобов'язуюсь: поводитися з кожною дитиною з повагою та гідністю; дотримуватися Кодексу поведінки при роботі з дітьми (розділ 6 Політики), включно з правилом видимості та заборонаю приватної комунікації з дітьми-бенефіціарами; негайно, впродовж 24 годин, повідомляти Уповноваженій особі про будь-які занепокоєння щодо безпеки дитини; поважати конфіденційність інформації про дітей. Підтверджую, що не маю судимості за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості, злочини проти дітей чи торгівлю людьми, та що до мене не застосовувалися санкції за шкоду дітям. Розумію, що порушення цих зобов'язань є підставою для негайного припинення співпраці та, у передбачених законом випадках, повідомлення правоохоронних органів.

Підпис: _____

Дата: « ____ » _____ 20__ р.

Додаток 2. ФОРМА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗАНЕПОКОЄННЯ

(заповнюється у довільній формі; жодне поле не є обов'язковим — повідомлення приймається навіть за наявності лише частини інформації; можлива анонімна подача)

1. Дата, час і місце події або спостереження: _____

2. Хто залучений (дитина/діти, дорослі — якщо відомо): _____

3. Що саме викликало занепокоєння (факти, слова, спостереження — без оцінок):

4. Чи існує, на вашу думку, безпосередня загроза дитині зараз: _____

5. Чи вжито вже якихось дій (виклик служб, інформування батьків тощо):

6. Ваші контактні дані (за бажанням): _____

Повідомлення подається Уповноваженій особі із захисту дитини особисто, електронною поштою, через анонімну онлайн-форму або в паперовому вигляді.